

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366
www.hzjz.hr

Izvještaj s tematske sjednice Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora, 8.srpanj 2015.

Na tematskoj sjednici Hrvatskog sabora održanoj 8. srpnja 2015. godine predstavljen je Nacionalni program zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolesti 2015. - 2020. te je analizirana trenutna epidemiološka situacija šećerne bolesti u Republici Hrvatskoj kao i potreba daljnjeg intenziviranja aktivnosti u svrhu što ranijeg otkrivanja bolesti i sprečavanja kroničnih komplikacija.

Prema podacima CroDiab registra, u Republici Hrvatskoj je 2014. godine bilo 254 296 odraslih osoba sa šećernom bolesti, a stvarna brojka oboljelih procjenjuje se na preko 400 000, što čini veliki javnozdravstveni problem. Šećerna bolest se prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2013. godini nalazila na osmom mjestu vodećih uzroka smrti s 2,47% (1 243 smrti).

U Republici Hrvatskoj je Nacionalni program za šećernu bolest prvi puta donesen 2007. godine. Od početka njegove provedbe do danas prate se povoljni trendovi smanjenja prevalencije amputacija donjih okrajina, sljepoće i moždanog udara. Područja na kojima je postignuto neznatno poboljšanje su prevalencija kroničnog zatajenja bubrega te bolesti srca i krvnih žila pa tu postoji veliki prostor za poboljšanje učinkovitosti. Nepovoljni trendovi prate se u učestalosti preventivnih i sistematskih pregleda u obiteljskoj medicini. Provođenjem Nacionalnog programa očekuje se povećanje broja bolesnika otkrivenih u ranom stadiju bolesti i daljnje smanjenje broja komplikacija šećerne bolesti, a time i bolja kvaliteta života te smanjenje smrtnosti. Dodatnim aktivnostima u području primarne prevencije, incidencija šećerne bolesti bi se u budućnosti trebala smanjiti ili u najmanju ruku zadržati na dosadašnjim razinama.

Tematskom sjednicom predsjedao je Željko Jovanović, predsjednik Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku. Sjednici su prisustvovali ministar zdravlja Siniša Varga, ravnateljica Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) Tamara Poljičanin, predstavnici Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), predsjednici stručnih društava endokrinologa i dijabetologa te Hrvatskog saveza dijabetičkih udruga i predstavnici ostalih zainteresiranih skupina za provedbu Nacionalnog programa.

Na uvodnom dijelu sjednice Željko Jovanović je ukratko predstavio problematiku i epidemiologiju šećerne bolesti u Republici Hrvatskoj. Tamara Poljičanin je predstavila Nacionalni program zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolesti 2015. - 2020. Ovaj program je nastavak provedbe dosadašnjih mjera, uz definiranje aktualnih prioriteta u cilju daljnjeg unapređenja skrbi za oboljele. Opći ciljevi ovog programa su do 2020. godine povećati broj novootkrivenih slučajeva šećerne bolesti u ranoj fazi, smanjiti učestalost komplikacija te približiti ishod trudnoća u žena sa šećernom bolesti onima u zdravih žena. Specifični ciljevi Nacionalnog programa su usvajanje smjernica za organizaciju zdravstvene zaštite uz definiranje razina skrbi i ovlasti, unapređenje interoperabilnosti (prihvat podataka iz panela primarne zdravstvene zaštite u CroDiab registar) te kontroliranje HbA1c, lipida, tlaka i tjelesne mase u najmanje 50% osoba registriranih u CroDiab registru. Na razini države praćenje i evaluaciju provodit će Hrvatski zavod za javno zdravstvo u

suradnji s referentnim centrima Ministarstva zdravlja. Po završetku vremenskog razdoblja za koji je program donesen analizirat će se trendovi incidencije i prevalencije bolesti, udio bolesnika s prisutnim kroničnim komplikacijama, mortalitet i troškovi liječenja.

Na sjednici su govorili ministar zdravlja Siniša Varga, pomoćnica ravnateljice HZZO-a Veronika Laušin, vodeća autorica farmakoekonomskih analiza u području šećerne bolesti u Hrvatskoj Tereza Šarić, Veleposlanik Kraljevine Danske u Hrvatskoj, Njegova Ekscelencija Poul Erik Dam Kristensen, Dario Rahelić, predsjednik Hrvatskog društva za dijabetes i bolesti metabolizma Hrvatskog liječničkog zbora, Darko Kaštelan, predsjednik Hrvatskog društva kliničkih endokrinologa i dijabetologa Hrvatskog liječničkog zbora Lea Smirčić-Duvnjak, predstojnica Referentnog centra za dijabetes Ministarstva zdravlja – Sveučilišne klinike Vuk Vrhovac, KB Merkur, Davor Bučević, predsjednik Hrvatskog saveza dijabetičkih udruga.

U daljnjem tijeku sjednice izneseni su trenutni troškovi liječenja šećerne bolesti (12% ukupnih sredstava HZZO-a odlazi na liječenje šećerne bolesti, a od toga gotovo 86% otpada na liječenje komplikacija). Predstavljena je farmakoekonomska analiza usporedbe troškova liječenja komplikacija šećerne bolesti i preventivnog djelovanja, koja je pokazala da je najisplativiji pristup usmjeravanje na rano otkrivanje šećerne bolesti, a time i odgađanje ili sprečavanje nastupa komplikacija. Što se tiče osposobljavanja „diabetes-friendly“ liječnika obiteljske medicine, Referentni centar za dijabetes Ministarstva zdravlja – Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac raspolaže kapacitetima za njegovo provođenje. Predsjednici stručnih društava za dijabetes i endokrinologiju te predstavnici osoba oboljelih od šećerne bolesti izrazili su potporu i otvorenost za suradnju u provođenju Nacionalnog programa. Kao bitne komponente za ostvarivanje ciljeva naglasili su poboljšanje suradnje između struke, institucija i bolesnika te važnost postojanja jedinstvene platforme informacijskog sustava. Veleposlanik Kraljevine Danske u Republici Hrvatskoj, Njegova Ekscelencija Poul Erik Dam Kristensen, izrazio je potporu Kraljevine Danske u nastavku provođenja aktivnosti ranog otkrivanja šećerne bolesti, podsjetivši sve prisutne na višegodišnju uspješnu suradnju Kraljevine Danske i Republike Hrvatske u ovoj problematici kroz edukacije liječnika obiteljske medicine održane diljem Republike Hrvatske, a koje su zaokružene Regionalnim dijabetes forumom, održanom u listopadu 2014. godine.

Nakon izlaganja otvorena je rasprava za sve sudionike prilikom koje je istaknuta važnost edukacije cijele obitelji i brige za mentalno zdravlje dijabetičara kao potpora dugoročnoj suradljivosti bolesnika. Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) izrazila je potporu Nacionalnom programu te Akcijskom planu za prevenciju kroničnih nezaraznih bolesti koji je u donošenju. Istaknuta je iznimna vrijednost postojanja kolaborativnog centra SZO za šećernu bolest u RH u Sveučilišnoj klinici Vuk Vrhovac, KB Merkur te prepoznavanje „hrvatskog modela“ skrbi za dijabetičare kao dobar primjer prakse koji je preporučen globalno.

Kao zaključak ove Sjednice treba istaknuti zajednički interes svih prisutnih, kao i svih uključenih u provedbu programa, a to je rano otkrivanje bolesti, odgoda i sprečavanje komplikacija te u konačnici podizanje kvalitete života osoba oboljelih od šećerne bolesti. Organizacija provedbe temeljit će se na „hrvatskom modelu“ koji je i od strane Svjetske zdravstvene organizacije prepoznat kao primjer dobre prakse, a liječnici obiteljske medicine će imati veću ulogu u skrbi za oboljele od šećerne bolesti. Republika Hrvatska ima izuzetan potencijal i infrastrukturu za ostvarivanje ciljeva Nacionalnog programa zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolesti 2015. - 2020., za što je najvažniji preduvjet međusobna komunikacija svih dionika zaduženih za provedbu programa.

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora iskazao je svesrdnu potporu provedbi Nacionalnog programa i interes za izvještaje o aktivnostima i rezultatima provedbe Nacionalnog programa. Zbog iznimnog zanimanja za praćenje provedbe Nacionalnog programa najavljeno je održavanje ponovne sjednice Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora na ovu temu.

Dr.sc.Tamara Poljičanin, dr.med.

U Zagrebu, 10. srpnja 2015. godine